

herovre paa Sjælland, er noget, der afhænger af Forholdene; det afhænger af, hvilke Magter der ville bryde vor Neutralitet. Men netop fordi vi have Fæstningen, have vi der et Værn, som har en bestemt Opgave; man kan kalde den begrænset, det indrømmer jeg, det kan være, at man bliver nødt til at begrænse den til Sjælland med Kjøbenhavn som Reduit; men at den har en bestemt Opgave, er ganske vist, og saa er der den gode Ting derved, at det er en Opgave som man smigrer sig med at kunne løse. Thi det er ingen Sag at stille Opgaver, men det kommer an paa at løse dem. Det ærede Medlem kom i Slutningen af sit Foredrag med en, hvad jeg vil kalde reel Bemærkning med Hensyn til det foreliggende Forslag, som jeg skal gaa nærmere ind paa. Han fremsatte den Ide — det er ikke første Gang, jeg hører den fremt — at Søbefæstningen skulde gaa over til Flaaden, og at den Artilleribataillon, som da blev frigjort, skulde benyttes til Landbatterierne. Jeg skal derfor komme lidt nærmere ind paa at omtale, hvorvidt jeg sympatiserer med en saadan Overgang eller ikke. Da Sagen er bleven dragen frem her, vilde det være underlig søgt af mig, hvis jeg ikke udtalte mig derom. Jeg vil da sige, at jeg ikke er nogen principiel Modstander af den Tanke, at Søbefæstningen ligger under Flaaden; jeg vil endogsaa sige, at den Søbefæstning har jo virkelig været til overordentlig stor Byrde for Hærens Budget. Naar man vil sammenligne Hærens og Flaadens Budgetter, vil man se, at det vilde have gjort en uhyre Forstel, om alle de Udgifter, vel henved en Snæs Millioner, der ere anvendte paa Søbefæstningen, vare gaaede over til Flaadens Budget og ikke opførte paa Hærens. Ligeledes med Hensyn til den Bataillon, der anvendes til Søbefæstningen; den koster omtrent $\frac{1}{4}$ Million om Aaret, saa hvis den overføres til Flaaden, forandrer det Forholdet mellem Hærens og Flaadens Budgetter med $\frac{1}{2}$ Million aarlig. Men rent bortset deraf vil jeg sige, at i og for sig kan jeg godt tænke mig at komme til en saadan Ordning. Det har været mig maagtpaaliggende for en Del Aar siden at saa dette Forhold undersøgt noget i Udlandet, og jeg sendte da en intelligent Officer rundt i Europa for at skaffe Oplysning derom, lige fra Rusland til Frankrig. Det Resultat, jeg derved er kommen til, er, at Forholdet er meget forskelligt i de enkelte Stater. I Rusland ligger Søbefæstningen f. Eks. under Landhæren, i Tyskland under Flaaden, i Frankrig ogsaa under Marinen, men i England under Hæren. Altsaa, det

er meget forskelligt; der følges forskellige Principper paa de forskellige Steder. Jeg kan meget godt se, at der kunde tale noget for at henlægge det under Flaaden; men her hos os er der den Ting i Vejen, i alt Fald i Øjeblikket, at Flaaden slet ikke kan tage det af Hensyn til Personalet. Marine-ministeren søger jo for Tiden en Udbildelse af Flaadens Kammer; men naar han ikke en Gang kan bemandle eller kommandere sine Skibe med det Mandskab, han har, hvorledes skulde det saa gaa, hvis han paa en Gang fik Søbefæstningen med? Jeg giver ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner) Ret i de andre Bemærkninger, han fremsatte. Han gjorde gældende, at Flaaden slet ikke vilde være saa overordentlig glad ved, at en Del af dens Officerer, som ere saa vante til at færdes ude paa Søen, skulde ligge bundne ved Søbefæstningen, og det finder jeg ganske naturligt. Jeg kunde dog meget godt tænke mig, at man kunde komme til en saadan Ordning; men hvis man f. Eks. vilde gaa over til den nu, vilde det slet ikke blive nogen Lettelse for Hæren, saaledes at vi fik en Bataillon disponibel. Thi den kunde i Øjeblikket fornuftigvis kun finde Sted paa en saadan Maade, at den Besætning, der nu er derude, den Kamme af Officerer og Underofficerer, som nu findes paa Søbefæstningen, vedbliver at være der; det er den eneste Form, hvorunder Marinen kunde tage imod et saa kompliceret Apparat som Søbefæstningen. Hvis Flaaden fik den og saa indrettede sig paa for Fremtiden at saa uddannet en hel Række Officerer og Underofficerer osv., kort sagt paa at faa et ordentligt Marineartilleri saaledes som i Frankrig, men i mindre Maalestok, var der efter min Mening ikke det mindste i Vejen for at henlægge Søbefæstningen under Flaaden; men jeg tror ikke, at man, naar Flaaden uden videre skulde overtage den og sætte sine færende Officerer ind at betjene Søbefæstningens Kanoner, tør vente sig et godt Resultat. — Jeg antydede for, at jeg havde sendt en Officer til Udlandet for at skaffe Efterretninger om dette Spørgsmaal; det Indtryk, jeg fik af hans Erfaringer fra denne Rejse med Hensyn f. Eks. til det tyffe Søartilleri, som betjener de tyffe Rystbefæstninger, var det, at man der udelukkende overlod al Skydningen til Underofficerer, netop fordi Søofficererne kun i korte Perioder vare bundne paa Søbefæstningen. De havde altsaa ganske vist Kommandoen, men selve Skydningen var væsentlig overdraget lavere Befalingsmænd. Det gøre vi ikke her; her holder man tværtimod paa, at Skydningen fra Søbefæstningen